

okraj neprimerno več sadja kakor mesto in da je število prebivalstva v kmetijskih občinah trikrat večje kot v mestu. Ljudje v mestu si lahko v trgovinah kupijo vkuhanu sadje, na deželi pa je to nemogoče. Čudimo se, da je glavarstvo odnehalo in je od 6 vagonov sladkorja ki ga je došlo za vse ozemlje mariborskega glavarstva in mesta, odstopilo kar 3 vagone mestu. Malo bolj bi se pa ze lahko branile koristi kmetijskega prebivalstva!

Čemu tako nadzorovanje? Kadar prevzemna komisija ceni živino, stoji krog cenilcev cela šuma mestnih mesarjev, ki nadzorujejo, da se kmetijska živina ne bi »predrago« cenila. Takega nadzorovanja ni treba. Kaj bi pa oblast rekla, če bi se kmetije pošteno skregali, ako se jim zdi, da se je živina previsoko cenila? Nepoklicani mesarji in mešetarji nimajo pri ceni živine prav nič opraviti, še manj pa kaj vplivati na določevanje cen.

Pomanjkanje vrvi iz prediva postaja zelo veliko. Vrvica, ki je stala poprej 60 v, stane sedaj 2 do 4 K. Ščasoma pa jih sploh za noben denar ne bo več dobiti. Kmetje se pritožujejo, da morajo pri oddaji živine dati za živino vred tudi vrvi, katerih ne dobijo več nazaj. Vojaki in mesarski vajenci potem kmetove vrvi poljubno prodajajo. Če bo šlo tako naprej, bodo morali kmetje oviti okrog rogov rekvirirane živine srebro ali kak nadomestek za vrvi. Živinska vnovčevalnica naj bi naročila mesarjem in vojaštvu, naj pri vsakem prevzemanju prinesejo vsaj stare vrvi s seboj, da bo lahko dobil kmet svoje vrvi nazaj.

Barantija s krušnimi kartami. V Mariboru so prišli na sled obširni barantiji s krušnimi kartami. Neznana oseba si je znala na nedovoljen način prilastiti večjo množino krušnih kart, na katere je pritiskala ponarejene občinske pečate občine Rošpoh in drugih. Deset takih kart je prodajala po 1 K. Oblast je odredila strogo preiskavo.

Najvišje cene za borovnice. Vlada je tudi letos določila za borovnice najvišje cene in sicer za liter 96 v, dočim je znašala v lanskem letu najvišja cena za borovnice samo 50 v.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je bilo v pretekli dobi popraševanje po hmelju zelo malenkostno. Cene za tuj hmelj so se gibale med 80—105 K za 50 kilogramov. Poprodalo oziroma kupilo se je tudi nekaj bal hmelja iz leta 1915 za ceno 40—45 K za 50 kilogramov. Hmeljskim nasadom na Češkem je pomanjkanje mokrote močno škodovalo in je hmelj v rasti precej zaostal. V Savinjski dolini je stanje hmeljskih nasadov dokaj ugodno, toda kaj pomaga, če je cena za hmelj tako nizka, da se pridelovalni stroški ne povrnejo.

Vprašanja in odgovori.

Zavoljo samonemških uradnih dopisov. Župan iz laškega okraja nam piše: Kaj naj stori občinski urad, ako pride od c. kr. okrajnega glavarstva samonemški dopis — in to se v zadnjem času pogostokrat zgodi — s pozivom, da ga ljudstvu objavimo. Ali ga naj vrnemo? Ali ga naj predstavimo v slovenščino, pri čemer nam gre vedno mnogo časa v izgubo? Ali ga naj v nemščini ljudstvu objavimo, da se bo potem videlo, kak vseh imajo samonemški razglasi? Raztolmačite nam to uganko! — Odgovor: Ker neslovenskega dopisa ljudstvo ne razume, ga kratkoma vrnite uradu, ki ga je poslal, ter zahtevajte, naj Vam pošlje slovenski dopis, da ga bo ljudstvo razumelo. Saj pri celjskem okrajnem glavarstvu menda vedo, da v Vaši občini ni nobenega Nemca.

Zavoljo škode po divjačini. Iz slovenjegraškega okraja se nam piše: Meni je napravil zajec pozimi veliko škodo, sedaj pa lisica. Odnese mi je že 9 kokoši. Kaj naj storim in kam se naj pritožim? — Odgovor: Pojdite k županu in zahtevajte, naj Vam občinska komisija ceni škodo, ki jo je napravil zajec. Lovski zakupnik Vam mora povrniti storjeno škodo. Ako noče, se pritožite na okrajno glavarstvo. Glede škode, ki jo napravi lisica, ne morete od zakupnika zahtevati odškodnine, pač pa lahko zahtevate, da jo mora ubiti, ali pa jo Vi sami ubijete.

Razne novice.

30 slovenskih rudarjev ponesrečenih. V premogovniku Hasting v ameriški državi Kolorado je izbruhnil požar in je prišlo do velikih razstrelb. Ponesrečilo je 120 rudarjev med temi 30 Slovencev, doma iz Kranjskega.

Požar uničil dunajsko cerkev servitov. Dne 8. julija je v 9. okraju na Dunaju zgorela cerkev redovnikov-servitov. Ostala sta samo oba glavna zvonika in cerkvena ladja. Zgorelo je tudi sosedno župnišče. Posrečilo se je rešiti skoro vse, kar je v umetniškem oziru dragoceno, kot oltarje, slike, itd. Cerkev je bila zgrajena leta 1680. O požaru je cesarju poročal notranji minister, ki je bil navzoč pri požaru.

Dopisi.

Maribor. Na našem trgu se dan za dnem dogaja, da mestni stražniki in žandarji primejo kako kmetico ali viničarko, ker za vinar dražje prodaja zelenjavo in druge pridelke, kakor je mestna najvišja cena. Na trgu kar mrgoli oseb, ki ovajajo kmetijske prodajalce. Svetujemo našim ljudem, da se na uradnem ceniku, ki je nabit na trgu, prepričajo, kake so cene. Sicer pa bi o teh cenah, ki jih baje nastavlja znani dr. Valentinčič in kranjski rojak Strle, bilo dobro spregovoriti resno besedo. Cene se namreč skoro vsak dan in zelo čudno spreminjajo.

Sv. Peter pri Mariboru. Dosti smo molili in prosili za dež. Naši šolarji so imeli v sredo dne 27. junija popoldne procesijo na Goro in tam litanije z blagoslovom ter so prosili za dež. Res smo ga dobili v soboto in v nedeljo 1. julija je začelo po rani sv. maši prav močno deževati. Srečni in Bogu hvaležni smo bili. Pa kar naenkrat se zabliska in počni in že je bilo celo poslopje Jožefe Črnko v plamenu. Posestnica je se bila na potu od sv. maše. Zgorela ji je vse, živina, pohištvo, obleka in denar. Do tal je zgorela prijazna hišica. Zefa je rešila le to, kar je imela na sebi. — Pa zabliska se drugokrat in strela udari v hleve posestnika Laha v Štiblani. Vnelo se poslopje ni, a ubilo mu je lepo telico. — Čuje se, da je tretjokrat udarila strela v neko hišo na Lozanjščaku v Šmarječki župniji.

Št. Ilj v Slov. gor. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 15. julija po večernicah v Slov. Domu Ciril-Metodovo slavnost. Na vsopredju dve igri, petje in deklamacije. Čisti dobiček je namenjen za vojaško dobrotelne namene. Domačini in sosedje, pridite!

Sv. Trojica v Halozah. Redko slovesnost bomo imeli v nedeljo, dne 22. julija. Naš prečast. g. župnik o. Lenart Vavpotič bo obhajal 25 letnico mašništva. Pridigal mu bo g. župnik Vid Janžekovič iz Svečine, ki mu je govoril pred 25 leti pri prvi daritvi sv. maše. Priljubljen g. srebrnomašnik je za našo župnijo, za vse štiri cerkve veliko storil in tudi farovž prenovil, po pravici se tedaj farani te slovesnosti posebno veselimo, mu iskreno častitamo: Še na mnoga leta in še čez zlato sv. mašo!

Sv. Križ pri Slatini. Posojilnica v Slatini pri Sv. Križu vabi na letni občni zbor v nedeljo dne 22. julija 1917 popoldne ob 3. uri v Društvenem domu z običajnim vsopredom. Ako bo ta zbor nesklepčen, vrši se isti pol ure pozneje. Načelstvo. 552

Velenje. Okrožni zdravnik dr. Podlesnik se je vrnil in ordinira zopet vsak dan od 8. do 11. ure popoldne ter izvzemaš nedelje in praznike, od 2. do 3. ure popoldne.

Trbovlje. Preteklo nedeljo, dne 8. julija je imel naš »Orel« občni zbor. Mladina se je zbrala prav mnogoštevilno, kar je znamenje, da naše društveno in mladinsko gibanje tudi v vojnem času ni zamrlo. Kot slavnostnega govornika smo pozdravili v svoji sredi voditelja slovenskoštajerske društvene in mladinske organizacije včl. g. profesorja Jos. H o h n j e c a iz Maribora. Govornik je z znano govorniško spretnostjo očrtal cilje naših organizacij in je žel za svoja izvajanja vseobčo zahvalo. Za predsednika »Orlu« je bil zopet izvoljen duh. svetnik župnik Fr. Časl; izbran je bil zopet star odbor. Meseca avgusta bo naš »Orel«, ki je za tukajšnji kraj velike važnosti, obhajal svojo desetletnico.

Brežice. Komisija za preizkuševanje cen je določila vinu dosedanje letine te-le cene: Namizna vina 2 K 80 v. do 3 K 80 v., sortirana K 3-80 in višje. Cene veljajo od nakladalne postaje.

Dobje. Dne 15. t. m. na škapulirsko nedeljo po večernicah uprizori kal. slov. izobraževalno društvo dve igri in sicer: »Otrok Marijin« in »Pri gospodi«. Čisti dobiček je do polovice namenjen Rdečemu križu. Prijatelji povabljeni!

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 11. julija.

Vzhodno bojišče.

V Karpatih se nadaljuje živahnije vojno delovanje.

Južno od Dnjestra se je gibanje zavezniških čet izvršilo, ne da bi ga sovražnik kaj motil.

Sicer pa nič posebnega.

Italijansko bojišče.

Ob Soči postaja sovražni topovski ogenj mestoma vedno močnejši.

Albansko bojišče.

Nespremenjeno.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 11. julija.

Na francoskem bojišču so Nemci ob reki Iser dosegli znaten uspeh. Vrgli so Angleže čez reko in vjeli 1250 mož, med njimi 27 častnikov. Angleži so imeli velike izgube. Sicer na zahodu nič posebnega.

Na ruski fronti od Vzhodnega do Črnega morja razun premikanja naših čet južno od Dnjestra nobenih večjih vojnih dogodkov.

Na macedonskem bojišču je angleška artilerija v nizavi reke Strume vžgala več tamošnjih sel.

Na eni višini 18.000 mrtvih Rusov.

Poročevalec lista »Lokalanzeiger« na ruskem bojišču poroča, da so Rusi od 1. do 8. julija izgubili v Galiciji četrtil milijona mož. Samo na višini Lisonja pri Stanislavu so našli 18.000 mrtvih.

Bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 10. julija.

Precej živahen artilerijski ogenj ob Červeni steni in na Dobrempolju ter južno od Dojrana. Ob spodnji Strumi pri vaseh Ormanli, Khamila in Eni Mahle so sprednje bolgarske čete razpršile angleške poizvedovalne oddelke. — Na rumunski fronti pri Tulcei zmerni artilerijski in infanterijski ogenj. Pri Somovi, zahodno od mesteca Isaccea so skušali sovražni oddelki s čolni priti na to stran Donave, a so bili po našem ognju pregnani.

Nova vlada v Nemčiji?

Poročila iz Berolina javljajo, da je stališče nemškega državnega kancelarja Bethmann-Hollwega zelo omajano. Kot njegovi nasledniki se imenujejo minister za prehrano Mihaelis bavarski ministrski predsednik grof Hertling in grof Bernstorff, bivši nemški poslanik v Vašingtonu. Cesar Viljem je pozval prestolonaslednika s fronte v Berlin, da se posvetuje z njim o svojih korakih glede rešitve zamotanega političnega položaja.

Listnica uredništva.

Dornova: Ako ima ditična šenska priče, da ji je dal uradni klobuto, naj ga takoj toži. — Činšat: Hvala! Lepo sestavljeno, a žal nimamo prostora. — Zbigovci: Napravite prošnjo na okrajno glavarstvo. — Frančiška Čobal, Sv. Andraž pri Velenju: Smo vseli na znanje, da ne prodajate tobaka dražje, kakor so uradno določene cene. — Radi pomanjkanja prostora smo morali izpustiti tokrat ne samo vse inserate, ampak tudi več drugega gradiva, n. pr. nekatere »žrtve za domovino«, več dopisov i. t. d. Prihodnja številka »Slov. Gospodarja« bo skorogotovo izšla zopet na 8. straneh.

Loterijske številke.

Gradec, dne 4. julija 1917. 5 26 43 14 82
Ljubljana, dne 7. julija 1917. 12 51 60 61 86

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne
predmete, osobito vojne spomine.